

Postopki za izvrševanje sodnih odločb - Romunija

KAZALO

- 1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?
- 2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?
- 3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?
 - 3.1 Postopek
 - 3.2 Glavni pogoji
- 4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov
 - 4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?
 - 4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?
 - 4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?
- 5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?
- 6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?

Določbe o izvršbi vsebujejo členi od 622 do 913 zakonika o civilnem postopku. Izvršilni postopek je druga stopnja civilnega postopka, njegov glavni cilj pa je zagotoviti dejansko uveljavitev pravice, priznane s sodno odločbo/drugim izvršilnim naslovom. Upnik, ki je nosilec pravice, priznane s sodno odločbo/izvršilnim naslovom, z izvršilnim postopkom od dolžnika zahteva izpolnitev tistih obveznosti, ki jih dolžnik ni hotel izpolniti prostovoljno.

Romunski zakonik o civilnem postopku določa seznam neposrednih in posrednih izvršilnih ukrepov.

Neposredni izvršilni ukrepi so tisti, ki se navezujejo na predmet dolga, ugotovljenega v izvršilnem naslovu, konkretnije so to rubež premičnega premoženja – členi od 892 do 894 zakonika o civilnem postopku; rubež nepremičnega premoženja – členi od 895 do 901 zakonika o civilnem postopku; in izvršitev obveznosti, da se določeno dejanje opravi ali opusti – členi od 902 do 913 zakonika o civilnem postopku (vključno s posebnimi določbami o izvrševanju sodnih odločb v zvezi z mladoletnimi osebami – členi od 909 do 913) ter člen 1527 in naslednji civilnega zakonika. Pri izvršitvi obveznosti, da se opravi neko dejanje, pravo razlikuje med obveznostjo, ki jo lahko izpolni tudi oseba, ki ni dolžnik, in obveznostjo *intuitu personae*.

Posredna izvršba je način pridobitve plačila, ki je predmet izvršilnega naslova, s prisilno prodajo dolžnikovega premoženja. Primera posrednih izvršilnih ukrepov sta rubež denarja ali izterjava premoženja (ki ji sledi prodaja). Še en ukrep je izterjava splošnih prihodkov iz nepremičnega premoženja.

Obveznosti, ki so največkrat predmet izvršbe, so obveznost plačila, prenosa premoženja ali njegove uporabe, rušenje ali odstranitev zgradb/nasadov/del ali odstop pravice do varstva in vzgoje mladoletnikov ter določitev njihovega stalnega prebivališča in razporeda stikov.

2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?

V primeru izvršbe na nepremično premoženje/nepožet pridelek in v primeru neposredne izvršbe na nepremičnino sodne odločbe in druge izvršilne naslove izvršuje sodni izvršitelj (*executor judecātoresc*), ki ima urad na območju krajevne pristojnosti pritožbenega sodišča, kjer je nepremičnina. Prisilni odvzem premičnin in neposredno izvršbo na premičnine izvršuje sodni izvršitelj, ki ima urad na območju krajevne pristojnosti pritožbenega sodišča, kjer ima dolžnik stalno prebivališče/registrirani sedež ali kjer je premoženje. Če je dolžnikovo stalno prebivališče/registrirani sedež v tujini, je pristojen kateri koli sodni izvršitelj.

Sklep o rubežu na upnikovo zahtevo izvrši sodni izvršitelj, ki ima urad na območju krajevne pristojnosti pritožbenega sodišča, kjer ima stalno prebivališče/registrirani sedež dolžnik ali tretja oseba, v zvezi s katero se izvede rubež. Če se zarubijo bančni računi fizične ali pravne osebe, je pristojen sodni izvršitelj, ki ima urad na območju krajevne pristojnosti pritožbenega sodišča, kjer ima dolžnik stalno prebivališče/registrirani sedež ali kjer ima banka, pri kateri je dolžnik odprl račun, glavni sedež/poslovalnico. Če ima dolžnik odprtih več računov, je za rubež vseh računov pristojen sodni izvršitelj v katerem koli kraju, kjer so bili računi odprti. Izvršilno sodišče je okrožno sodišče (*judecātorie*), na območju krajevne pristojnosti katerega ima dolžnik stalno prebivališče /registrirani sedež na datum predložitve zadeve izvršilnemu sodišču. Če dolžnik nima stalnega prebivališča/registriranega sedeža v Romuniji, je pristojno okrožno sodišče, na območju krajevne pristojnosti katerega ima stalno prebivališče/registrirani sedež upnik, če pa stalnega prebivališča/registriranega sedeža nima v Romuniji, je pristojno okrožno sodišče, na območju krajevne pristojnosti katerega ima registrirani sedež sodni izvršitelj, ki ga je pooblastil upnik.

Izvršilno sodišče obravnava predloge za razglasitev izvršljivosti, pritožbe zoper izvršilne ukrepe in vsa druga vprašanja, ki se pojavijo med izvršbo, razen tistih, za katera so po zakonu pristojna druga sodišča ali organi.

Kolkovina za predloge za razglasitev izvršljivosti znaša 20 RON za vsak izvršilni naslov (izredna uredba vlade št. 80/2013 o kolkovinah, kakor je bila pozneje spremenjena in dopolnjena).

3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?

3.1 Postopek

Izvršba se lahko opravi samo na podlagi sodne odločbe (pravnomočnih sodb, začasnih izvršljivih odločb) ali drugega pisnega akta, ki se po zakonu šteje za izvršilni naslov (notarske listine, dolžniški vrednostni papirji, arbitražne odločbe itd.).

Sodni izvršitelj takoj po prejemu predloga za izvršbo, ki ga je vložil upnik, poskrbi za evidentiranje predloga. S sklepom razglasi izvršljivost, ne da bi stranke povabil na obravnavo. Razglasitev izvršljivosti upniku omogoča, da pri pristojnem sodnem izvršitelju zaprosi, naj sočasno ali zaporedoma uporabi vse razpoložljive načine izvršbe za uveljavitev njegovih pravic, vključno s pravico do povračila stroškov izvršbe. Razglasitev izvršljivosti učinkuje v vsej državi in zajema tudi izvršilne naslove, ki jih sodni izvršitelj izda v okviru odobrenega izvršilnega postopka.

Procesna pisanja lahko sodni izvršitelj vroči bodisi osebno bodisi po svojem sodnem uradniku, če to ni mogoče, pa v skladu z zakonskimi določbami o vabljenju in vročanju procesnih aktov.

Sodni izvršitelj takoj po prejemu predloga za izvršbo s sklepom poskrbi za evidentiranje predloga in odprtje spisa o izvršbi ali, kjer je primerno, zavrne uvedbo izvršilnega postopka, pri čemer navede razloge za zavrnitev. Upnik je o taki odločitvi nemudoma obveščen. Če sodni izvršitelj zavrne uvedbo izvršilnega postopka, lahko upnik v 15 dneh od datuma obvestila vloži pritožbo pri sodišču, ki odloča v izvršilnem postopku.

Sodni izvršitelj najpozneje v treh dneh po evidentiranju predloga pri sodišču, ki odloča v izvršilnem postopku, zahteva razglasitev izvršljivosti in mu v obliki overjenih kopij predloži upnikov predlog, izvršilni naslov, obliko zahtevane odločbe in dokazilo o plačilu kolkovine.

Sodišče s sklepom, izdanim za zaprtimi vrati, ne da bi bile stranke pozvane na obravnavo, o predlogu za razglasitev izvršljivosti odloči najpozneje v sedmih dneh po njegovem evidentiranju na sodišču. Sodna odločba se lahko odloži za največ 48 ur, razloge za odločitev pa je treba podati najpozneje sedem dni po sodni odločbi.

Razglasitev izvršljivosti upniku omogoča, da pri sodnem izvršitelju, ki jo je zahteval, zaprosi, naj sočasno ali zaporedoma uporabi vse razpoložljive načine izvršbe, določene z zakonom, za uveljavitev njegovih pravic, vključno s pravico do povračila stroškov izvršbe. Razglasitev izvršljivosti učinkuje v vsej državi in zajema tudi izvršilne naslove, ki jih sodni izvršitelj izda v okviru odobrenega izvršilnega postopka.

Sodišče lahko predlog za razglasitev izvršljivosti zavrne samo, če: za obravnavo predloga ni pristojen izvršilni organ, pri katerem je bil predlog dejansko vložen, ampak drug izvršilni organ; odločba ali, kjer je primerno, dokument ni izvršilni naslov; dokument, ki ni sodna odločba, ne izpolnjuje vseh formalnih zahtev; dolg ni določen, v fiksnem znesku in zapadel; dolžnik uživa imuniteto pred izvršbo; dokument vsebuje določbe, ki jih ni mogoče izpolniti z izvršbo; obstajajo druge ovire.

Zoper odločbo, s katero sodišče ugotovi predlogu za razglasitev izvršljivosti, se ni mogoče pritožiti, lahko pa se preizkusi, če se izpodbija tudi sama izvršba. Zoper odločbo o zavrnitvi predloga za razglasitev izvršljivosti se lahko pritoži izključno upnik, in sicer v 15 dneh od vročitve odločbe.

Končnemu delu odločbe o razglasitvi izvršljivosti se doda sklep o izvršbi, ki se glasi:

„Predsednik Romunije

pooblašчам sodne izvršitelje in jim naročam, naj izvršijo naslov (vstavijo se identifikacijski podatki izvršilnega naslova), za katerega je bila izdana ta odločba o razglasitvi izvršljivosti. Javnim organom pregona naročam, naj podprejo takojšnjo in učinkovito izvedbo vseh izvršilnih ukrepov, tožilcem pa, naj zahtevajo upoštevanje izvršilnega naslova v skladu z zakonom. (Vstavi se: podpis predsednika sodnega senata in sodnega tajnika sodišča.)“

Nacionalno združenje sodnih izvršiteljev (*Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești*) s soglasjem ministra za pravosodje določi in posodablja najnižje takse za storitve sodnih izvršiteljev. Z odredbo št. 2550/2006 z dne 14. novembra 2006, ki jo je izdal minister za pravosodje, so bile določene naslednje najnižje in najvišje takse za opravljena dejanja.

Obveščanje in vročanje procesnih pisanj – 20–400 RON

Neposredna izvršba

- deložacije: 150–2 200 RON za dolžnika, ki je fizična oseba, 5 200 RON za dolžnika, ki je pravna oseba
- odstop pravice do varstva in vzgoje mladoletnikov ali določitev njihovega stalnega prebivališča: 50–1 000 RON
- stiki z mladoletnikom – 50–500 RON
- dajanje v posest, določitev meje, služnost, prenos lastninske pravice itd.: 60–2 200 RON za dolžnika, ki je fizična oseba, in 5 200 RON za dolžnika, ki je pravna oseba
- odstranitev del ali izpraznitev zgradb: 150–2 200 RON za dolžnika, ki je fizična oseba, in 5 200 RON za dolžnika, ki je pravna oseba

Posredna izvršba

najnižja taksa	najvišja taksa
za dolgove, nižje od 50 000 RON – 10 % zneska in 75 RON ter 2 % zneska, ki presega 1 000 RON	10 % za dolgove do 50 000 RON
za dolgove od 50 000 RON do 80 000 RON – 1 175 RON in 2 % zneska, ki presega 50 000 RON	za dolgove od 50 000 RON do 80 000 RON – 5 000 RON in do 3 % zneska, ki presega 50 000 RON
za dolgove od 80 000 RON do 100 000 RON – 1 775 RON in 1 % zneska, ki presega 80 000 RON	za dolgove od 80 000 RON do 100 000 RON – 5 900 RON in do 2 % zneska, ki presega 80 000 RON
za dolgove nad 100 000 RON – 2 500 RON in 1 % zneska, ki presega 100 000 RON, ter 5 500 RON in do 0,5 % zneska, ki presega 400 000 RON	za dolgove nad 100 000 RON – 6 300 RON in do 1 % zneska, ki presega vrednost 100 000 RON

Rubež

za dolgove, nižje od 50 000 RON – 10 % zneska in 75 RON ter 2 % zneska, ki presega 1 000 RON	10 % za dolgove do 50 000 RON
za dolgove od 50 000 RON do 80 000 RON – 1 175 RON in 2 % zneska, ki presega 50 000 RON	za dolgove od 50 000 RON do 80 000 RON – 5 000 RON in do 3 % zneska, ki presega 50 000 RON
za dolgove od 80 000 RON do 100 000 RON – 1 775 RON in 1 % zneska, ki presega 80 000 RON	za dolgove od 80 000 RON do 100 000 RON – 5 900 RON in do 2 % zneska, ki presega 80 000 RON

za dolgove nad 100 000 RON – 2 500 RON in 1 % zneska, ki presega 100 000 RON, ter 5 500 RON in do 0,5 % zneska, ki presega 400 000 RON	za dolgove nad 100 000 RON – 6 300 RON in do 1 % zneska, ki presega 100 000 RON

Zavrnitev plačila menice, zadolžnice ali čeka 150–400 RON

Ugotovitev dejanskega stanja in popis premoženja: 100–2 200 RON za dolžnika, ki je fizična oseba, 5 200 RON za dolžnika, ki je pravna oseba

Prodaja premoženja, ki ga določi sodišče, na dražbi: 150–2 200 RON

Preventivni zaseg: 100–1 200 RON za dolžnika, ki je fizična oseba, 2 200 RON za dolžnika, ki je pravna oseba

Sodni zaseg: 100–1 200 RON za dolžnika, ki je fizična oseba, 2 200 RON za dolžnika, ki je pravna oseba

Preventivni rubež: 100–1 200 RON za dolžnika, ki je fizična oseba, 2 200 RON za dolžnika, ki je pravna oseba

Evidentiranje ponudbe po dejanski vrednosti: 50–350 RON

Zaplembe od 10 % izkupička (min.) do 10 % izkupička (maks.)

Svetovanje za pripravo izvršilnih naslovov: 20–200 RON

3.2 Glavni pogoji

Glej odgovor na vprašanje 2.1.

Upnik in dolžnik se lahko dogovorita, da se izvršilni ukrep v celoti/deloma sprejme izključno zoper dolžnikove denarne prihodke, da se premoženje, ki je predmet izterjave, proda sporazumno ali da se dolg poplača na druge zakonsko dopustne načine.

Za sodno odločbo, ki jo izda tuje sodišče, se po potrebi zahteva dodaten postopek, in sicer sklep o razglasitvi izvršljivosti (*exequatur*).

Dolžnikovi prihodki in premoženje so lahko predmet izvršbe, če jih je mogoče izterjati in le, kolikor je to potrebno za uveljavitev upnikovih pravic. Premoženje, za katero veljajo posebne ureditve razpolaganja, se lahko izterja le v skladu z zakonsko določenimi pogoji.

V zvezi z dolžnikom obstaja poseben pogoj, da izvršilnega postopka ni mogoče začeti, če dolžnik ni bil pravilno pozvan za vsako obliko izvršbe. V zvezi z dolžnikom obstajajo tudi druge posebne določbe, na primer v zvezi z mladoletnimi ali polnoletnimi dolžniki, ki nimajo poslovne sposobnosti in zoper katere se lahko izvršilni ukrepi uvedejo samo, če imajo varuha ali skrbnika.

4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov

4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?

Predmet izvršbe so lahko dolžnikovi prihodki, vključno s splošnimi dohodki od zgradb, zneski na bančnih računih, premično in nepremično premoženje itd. Glej odgovor na vprašanje 1.

4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?

Po opredelitvi premičnega premoženja, ki je v lasti dolžnika ali posesti tretjih oseb, je treba to premoženje zaseči. Na zahtevo sodnega izvršitelja se lahko zaseg vpiše v poslovni register (*registru comerțului*), elektronski arhiv zavarovanja z nepremičnino (*Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare*), zapuščinski register (*registru succesoral*), ki ga vodi notarska zbornica (*camera notarilor publici*), ali v druge javne evidence. Od trenutka, ko je premoženje zaseženo, dolžniku med trajanjem izvršbe ni več na voljo, sicer je zagrožena kazen z naložitvijo sodne globe, razen kadar se dejanje šteje za kaznivo dejanje. Če se dolgovani znesek ne plača, sodni izvršitelj zaseženo premoženje proda na dražbi ali neposredno ali na druge zakonsko dopustne načine (člen 730 in naslednji zakonika o civilnem postopku).

Zarubijo se denarni zneski, vrednostni papirji ali drugo neopredmeteno premično premoženje, ki jih je mogoče izterjati in so dolgovani dolžniku ali jih ima v dolžnikovem imenu v posesti tretja oseba ali ki mu jih bo tretja oseba na podlagi trenutnih pravnih razmerij dolgovala v prihodnosti. Vsi zarubljeni denarni zneski in premoženje se zamrznejo od datuma, ko je sodni nalog za rubež poslan tretji osebi, v zvezi s katero se izvede rubež. Od zamrznitve do popolnega poplavlja obveznosti, navedenih v izvršilnem naslovu, tretja oseba, v zvezi s katero se izvede rubež, ne izvede nobenega plačila ali dejanja, zaradi katerega bi se lahko zamrznjeno premoženje zmanjšalo. Če tretja oseba, v zvezi s katero se izvede rubež, ne izpolni svojih obveznosti v zvezi z rubežem, lahko upnik, ki zahteva plačilo, dolžnik ali sodni izvršitelj obvesti izvršilno sodišče, da potrdi rubež. Pravnomočna

potrditvena odločba ima učinke prenosa terjatve in se šteje za izvršilni naslov zoper tretjo osebo, v zvezi s katero se izvede rubež. Po potrditvi rubeža tretja oseba, v zvezi s katero se izvede rubež, izvede polog ali plačilo do zneska, ki je izrecno naveden v potrditveni odločbi. Če tretja oseba ne izpolni teh obveznosti, se lahko zoper njo na podlagi potrditvene odločbe sprejme izvršilni ukrep (člen 780 in naslednji zakonika o civilnem postopku).

Kar zadeva izvršbo na nepremičnini, če dolжник ne poravnava dolga, sodni izvršitelj začne postopek prodaje po vročitvi razglasitve izvršljivosti in njenem vpisu v zemljiško knjigo (člen 812 in naslednji zakonika o civilnem postopku).

4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Ukrepi prenehajo šest mesecev od datuma izpolnitve morebitnega izvršilnega ukrepa (člen 696 in naslednji zakonika o civilnem postopku), če je upnik pustil, da se to obdobje izteče, ne da bi sprejel druge ukrepe za izterjavo.

Zastaralni rok je tri leta (člen 705 in naslednji zakonika o civilnem postopku).

5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?

Pritožiti se je mogoče zoper konkretne izvršilne ukrepe; zoper izvršilni naslov je mogoče vložiti pritožbo za razjasnitev pomena, obsega ali uporabe naslova. Če se izvršilni ukrep sprejme na podlagi sodne odločbe, ga dolжник ne more izpodbijati s sklicevanjem na dejanske/pravne razloge, ki bi jih lahko navedel na obravnavi pred sodiščem prve stopnje, ali z vložitvijo pritožbe zoper navedeno sodno odločbo. Ista stranka ne more vložiti nove pritožbe na podlagi razlogov, ki so obstajali na datum vložitve prve pritožbe.

Pristojno sodišče je izvršilno sodišče, za razjasnitev pomena, obsega/uporabe izvršilnega naslova pa sodišče, ki je izdalo sodno odločbo, ki jo je treba izvršiti.

Pritožbo je mogoče vložiti v 15 dneh od:

- datuma, ko je bil pritožnik seznanjen s sklepom o izvršbi;
- datuma, ko je zadevna zainteresirana oseba izvedela za odreditev rubeža;
- datuma, ko je bil dolžniku vročen sodni poziv, ali datuma, ko je bil seznanjen s prvim korakom izvršilnega postopka.

Pritožbo za razjasnitev pomena, obsega ali uporabe izvršilnega naslova je mogoče vložiti kadar koli med rokom za zastaranje pravice do vložitve predloga za izvršilni ukrep. Pritožbo, v kateri se tretja oseba sklicuje na lastninsko/stvarno pravico na izterjanem premoženju, je mogoče vložiti v 15 dneh od prodaje/datuma prenosa premoženja. Če tretja oseba pritožbe ne vloži v zgoraj navedenem roku, lahko svojo pravico še vedno uveljavlja z ločeno vlogo.

Če sodišče ugodí pritožbi zoper izvršbo, po potrebi razveljavi sklep o izvršbi, zoper katerega je vložena pritožba, ali izda sklep o popravku, razveljavitvi ali prenehanju samega izvršilnega ukrepa, razveljavitvi ali razjasnitvi izvršilnega naslova ali sprejetju koraka izvršbe, katerega upoštevanje je bilo zavrnjeno. Če je pritožba zavrnjena, se lahko pritožniku na predlog naloži plačilo odškodnine za škodo, ki je nastala zaradi zamude pri izvršbi, če pa je bila pritožba vložena v slabi veri, mora plačati tudi denarno kazen.

6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

Izvezeti so določeni predmeti in premoženje. Kar zadeva premoženje, to vključuje: predmete za osebno uporabo ali gospodinjске predmete, ki jih dolжник nujno potrebuje za preživljanje sebe in svoje družine; verske predmete; predmete, ki jih nujno potrebujejo invalidne osebe, in tiste, ki so namenjeni negi bolnikov; hrano, ki jo dolжник in njegova družina potrebujejo za tri mesece, in če dolжник živi izključno od kmetovanja, hrano, ki jo potrebuje do naslednje žetve; živali, ki naj bi zagotavljale vir preživljanja, in krmo, ki jo te živali potrebujejo do naslednje žetve; gorivo, ki ga dolжник in njegova družina potrebujeta za tri zimske mesece; osebna ali družinska pisma, fotografije in slike itd.

Poleg tega se lahko dolžnikova plača/pokojnina izterja samo do ene polovice njegove neto mesečne plače, če se zneski dolgujejo kot preživitvena obveznost, za druge vrste obveznosti pa samo do ene tretjine neto mesečne plače.

Če dohodek od dela ali denarni zneski, ki se dolžniku redno izplačujejo in zagotavljajo njegovo preživetje, ne dosegajo nacionalne neto minimalne plače, se lahko izterja samo znesek, ki presega polovico minimalne plače.

Iz izvršbe je izvzeta ena od dohodkovnih kategorij, in sicer državna nadomestila in otroški dodatki, izplačila za nego bolnega otroka, nadomestilo za čas porodniškega dopusta, nadomestilo v primeru smrti, državne štipendije, dnevnice itd.

Glej tudi odgovor na vprašanje 4.3.

Ustrezni povezavi

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 24/08/2017